

**ONZE
NATUUR
VOGEL
GIDS 77**
ONTDEK DE
MEEST VOORKOMENDE
SOORTEN IN HUN BIOTOOP

— Roodborst

— Ijsvogel, vrouwtje

— Nachtzwaluw, vrouwtje

— Klapekster

INHOUD

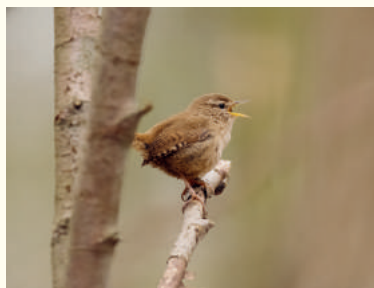
Van aalscholver tot zwartkopmeeuw	8
Oefen je vogelkennis in deze topgebieden	10
Legende	17
Havik	18
Sperwer	22
Veldleeuwerik	24
IJsvogel	28
Wilde eend	32
Grauwe gans	36
Gierzwaluw	38
Grote zilverreiger	42
Blauwe reiger	46
Steenloper	50
Velduil	52
Ransuil	54
Steenuil	58
Roerdomp	60
Oehoe	62
Buizerd	66
Bonte strandloper	68
Nachtzwaluw	70
Putter	72
Groenling	74
Kokmeeuw	76
Ooievaar	78
Zwarte ooievaar	82
Bruine kiekendief	84
Houtduif	88
Raaf	92
Zwarte kraai	94
Kauw	96
Kwartel	98
Koekoek	100
Pimpelmees	104
Huiszwaluw	106
Grote bonte specht	110

6	Zwarte specht	114
	Geelgors	116
	Roodborst	118
	Slechtvalk	120
	Boomvalk	124
	Torenvalk	126
	Vink	130
	Meerkoet	132
	Waterhoen	134
	Gaai	136
	Europese kraanvogel	138
	Boerenzwaluw	140
	Klapekster	142
	Zwartkopmeeuw	144
	Grutto	146
	Nachtegaal	148
	Rode wouw	150
	Gele kwikstaart	152
	Notenkraker	154
	Wulp	156
	Visarend	158
	Koolmees	160
	Huismus	164
	Patrijs	168
	Wespendief	170
	Aalscholver	172
	Ekster	174
	Lepelaar	176
	Fuut	178
	Heggenmus	182
	Halsbandparkiet	184
	Kluut	186
	Oeverzwaluw	188
	Boomklever	190
	Visdief	192
	Bosuil	194
	Spreeuw	198
	Bergeend	200
	Winterkoning	204
	Koperwiek	206
	Merel	208

Kramsvogel	210
Grote lijster	212
Kievit	214
Index op Nederlandse naam	220
Index op Latijnse naam	222

— Kramsvogel

— Winterkoning

— Jonge lepelaar

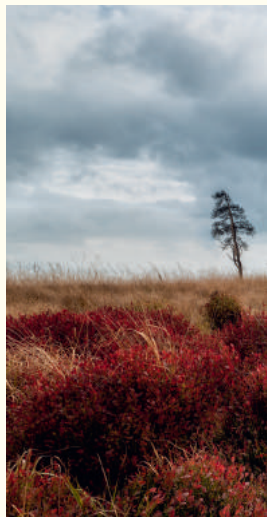
VAN AALSCHOLVER TOT ZWARTKOPMEEUW

Huppend over het land, dobberend in de zee of fladderend door de lucht: vogels zijn letterlijk overal. Je kunt in ons dichtbevolkte land haast geen stap in de buitenwereld zetten of je krijgt meteen een vogel in de smiezen.

Geloof je ons niet? Wanneer je er eenmaal op begint te letten, duiken vogels op de gekste plaatsen op! Tegen de wand van een hoge koeltoren, boven op een lantaarnpaal langs de snelweg, diep in de oevers van een kleiput, op de bodem van een rivier of zittend in een piepklein kuiltje op de purp'ren hei ... Je kunt het zo gek niet bedenken of een van onze inheemse vogels voelt er zich thuis.

Hoog tijd dus om die gevleugelde dieren eens wat beter te leren kennen. Je steekt gegarandeerd iets op van dit boek, ook al ben je een rasechte kenner die reeds fuut, kluut en – wie weet – oehoe afvinkte van zijn bucketlist. Maar ook als je van toeten noch blazen weet en amper een merel van een ooievaar kunt onderscheiden, vormt het boek een handig vertrekpunt om je onder te dompelen in de wilde wereld van het vogelspotten.

In deze vogelgids focussen we op 77 boeiende soorten, van klein (winterkoning) tot groot (ooievaar), van onopvallend (nachtzwaluw) tot kleurrijk (ijsvogel) en van zeldzame doortrekker (kraanvogel) tot algemene broedvogel (koolmees). Bij elke vogel hoort een lijstje met 5 unieke kenmerken zodat vergissen voortaan onmogelijk is. Daarnaast ontdek je waar je iedere soort kunt spotten, bijvoorbeeld terwijl hij op jacht is naar zijn lievelingskostje. Om het helemaal af te maken, zoomen we in op het spectaculaire liefdesleven van vogels en reizen we mee naar hun favoriete winterverblijf.

Laat dit boek een voorproefje zijn van de natuur-documentaire van *Onze Natuur*, die media- en marketinghuis Hotel Hungaria in 2022 via Canvas en Ketnet op jou loslaat. Met *Onze Natuur Vogelgids* in de hand maak je nu al in levenden lijve kennis met de hoofdrolspelers van deze prestigieuze reeks.

Neem alvast ook een kijkje op onzenatuur.be, een online platform dat gonst van de natuurweetjes, prachtige beelden uit het ongerepte België op je loslaat en iedereen oproept om vooral zélf op ontdekking te gaan. Want de natuur, die begint zodra de voordeur achter je dichtslaat. Waar wacht je nog op!

We hebben de Latijnse benaming van de vogels als basis voor de volgorde gebruikt, maar je vindt ook een handige index op de Nederlandse namen op pagina 220.

HAVIK

Accipiter gentilis

Dé roofvogel bij uitstek is zonder twijfel de havik: snel, sterk, behendig, meedogenloos ... deze vogel heeft het allemaal!

— Volwassen vogel

— Deze havik heeft heupen om trots op te zijn!

	49-64 cm
	90-120 cm
	hele jaar
	bos, open vlakte
	vogels, zoogdieren
	5 jaar
	****

Juveniel —

5 UNIEKE KENMERKEN

1. Blauwgrijze bovenkant
2. Bijna witte onderkant met grijze bandering
3. Zwarte kruin en oorstreek, witte streep boven het oog
4. Brede strepen op de staart
5. Roept bij het ochtendgloren een lachend 'ké-ké-ké-ké-ké'

Het verschil tussen een mannelijke havik en een vrouwelijk sperwer is soms onduidelijk. De havik herken je aan zijn stevige poten en 'brede heupen'. Die laatste vallen zowel in de vlucht als zittend op een tak op.

Jonge strepen

Jonge haviken zijn in één woord: vlekkelig. Bovenaan bruin gevlekt met opvallende, brede banden op vleugels en staart, onderaan met verticale, pijlvormige strepen.

Verleidelijke heupen

Haviken leiden een verborgen bestaan, maar in het vroege voorjaar zie je ze soms zweven op warme, stijgende lucht. Al baltsend vliegen ze in de rondte, hoog boven hun territorium. Dat doen ze statig, met imposante vleugelslagen, maar ook verleidelijk, met de dekveren van de onderstaart gespreid om de heupen te accentueren.

GELUID

Bliksemsnel

De havik jaagt overdag en toch ziet niemand hem aankomen. Hij heeft het vooral gemunt op middelgrote vogels, zoals spreeuwen, duiven, eksters en lijsters. Dankzij zijn behendige, snelle vlucht vat hij geregeld ook andere roofvogels bij de lurven, zoals zijn kleinere neef, de sperwer.

Plukplaats

Net zoals de sperwer neemt de havik z'n prooien mee naar vaste plukplekken. De geplukte veren liggen daar in een boog om het middelpunt heen en vaak zie je er ook een streep uitwerpselen.

Een horst?

Meestal broedt de havik hoog in een boom, waar hij een stevig nest bouwt of renoveert. Zo'n haviksnest noemt men een 'horst'. Soms worden horsten hergebruikt, soms bouwen de bewoners een nieuw nest in hun territorium. Onder een haviksnest liggen braakballen en andere prooiresten.

— Nest in boom

Plukplaats —

Huisvrouw

Het vrouwtje broedt tot 5 eieren uit, terwijl het mannetje eten op de plank brengt. Ook nadat de jongen zijn uitgekomen, blijven de rollen strikt verdeeld.

Stadshavik

Door bosverstoring broedt de havik tegenwoordig ook in parken. Jongen die daar opgroeien, zijn later als adult duidelijk minder schuw.

Wist je dat?

De havik verschalkt eenden door ze te verdrinken.

Gezien op

...../...../20.....

IJSVOGEL

Alcedo atthis

Volgens velen is de ijsvogel, met zijn schitterende blauwe kleur, de allermooiste vogel van België. Voor wie een beetje geduld heeft, is hij niet eens zo moeilijk om te spotten!

— Mannetje

— Prooioverdracht

	17-19,5 cm
	14-26 cm
	hele jaar
	in de buurt van water
	vis
	2 jaar
	***

Vrouwkje —

5 UNIEKE KENMERKEN

1. Kobaltblauwe vleugels en kruin, turquoise rug die schittert in het zonlicht
2. Oranje buik en oogstreep
3. Witte bef en halsvlekken
4. Lange, krachtige dolksnavel
5. Schelle fluittoon die zijn komst aankondigt voor je hem ziet

Man of vrouw?

De snavel van het mannetje is gitzwart, die van het vrouwtje heeft een oranje basis.

Spotterstips

- Vat post bij de waterkant.
- Bij voorkeur in de winter, 's zomers is de ijsvogel beter gecamoufleerd.
- Zoek naar goede uitkijpunten: een rietstengel of tak die over het water hangt.
- Luister aandachtig naar hoge fluittonen.
- Je ziet de ijsvogel het best wanneer hij als een blauwe flits rakelings over het water scheert.

Meedogenloze jager

De ijsvogel is een echte visspecialist. Vanaf zijn uitkijpost aan de oever duikt hij vliegensvlug het water in om binnen de seconde zijn prooi te grijpen. Hoe dieper de vis zwemt, hoe haakser hij in het water duikt. Terug op zijn uitkijpost knuppelt hij de vis met één rake klap tegen een tak bewusteloos alvorens hem op te eten.

GELUID

Met de schubben mee

Een vis inslikken kun je maar beter in de juiste richting doen. Daarom manoeuvreert de ijsvogel zijn prooi vakkundig met de kop richting keel. Tenzij hij een cadeau opduikt voor z'n vrouwtje: dan houdt hij de vis met de kop recht naar voren in de snavel. Wanneer hij die vervolgens openspert, wordt het vrouwtje aangestaard door zijn onfortuinlijke slachtoffer. Romantisch!

Duiken zonder spetters

De ijsvogel is een schoolvoorbeeld van aerodynamica: hij doet nauwelijks water opspatten wanneer hij naar vis duikt. Japanse ingenieurs hebben zelfs een hogesnelheidstrein gebouwd naar het model van de ijsvogelsnavel: hun 'bullet-trein' is stiller, sneller én zuiniger dan eerdere modellen!

— Duikend

Ijsvogelwand —

Ondergronds broeden

De ijsvogel is seizoenstrouw aan zijn partner. Het koppel bouwt geen nest, maar graaft een tunnel in een steile oeverwand of in de kluit van een omgevallen boom. Aan het einde van de gang installeren ze hun kraamkamer. Daar brengen ze samen hun jongen groot. Na 3,5 à 4 weken lokt het ouderpaar de jongen met een visje naar de uitgang: klaar om uit te vliegen!

Wist je dat ... ijsvogels hun naam wél gestolen hebben?

Strengere winters zijn funest voor de ijsvogelpopulatie. Het blauwe vogeltje lijdt ernstig onder de kou, die zijn jachtvelden transformeert tot een ondoordringbaar ijsdek. Vaak zie je de ijsvogel bij het enige overblijvende wak postvatten in de hoop een visje te scoren.

Gezien op

..... / / 20.....